

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare tertium anni DCCCXIX. sive capitula de interpretatione legis
Salicae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

qui easdem res Ecclesiis condonaverunt. Similiter & Ecclesia eandem legem habeat adversum petitores suos, tantum salva nostra iustitia.

IX.

De quarto capitulo expectandum censuimus donec cum plurioribus fidelibus nostris inde consideremus.

CAPITVLARE TERTIVM

ANNI DCCCXIX.

S I V E

CAPITVLA DE INTERPRETATIONE LEGIS SALICÆ.

Nunc primum edita ex duobus antiquis codicibus manuscriptis, uno bibliothecæ regie, altero sancti Remigij Remensis.

IN NOMINE DOMINI.

INCIPIVNT CAPITVLA LEGIS SALICÆ.

De capitulo primo, id est, de manire.

I. **D**E hoc capitulo iudicatum est ut ille qui manitur spatium manitionis suæ per quadraginta noctes habeat. Et si Comes infra supradictarum noctium numerum mallum suum non habuerit, ipsum spatium usque ad mallum Comitum extendatur, & deinde detur ei spatium ad respectum ad septem noctes. Inde non noctium spatia, sed proximus mallus Comitum ei concedatur.

De xxi. capitulo legis Salicæ.

II. Si quis servum alienum occiderit vel venderit, vel ingenuum dimiserit, mille quadringentis denariis, qui faciunt solidos triginta quinque, culpabilis iudicetur, excepto capitale & delatura.

De hoc capite iudicatum est ab omnibus, ut si ille servus qui iniuste venditus vel ingenuus dimissus apparet, non alter pro eo in loco illius restituatur: quia dixerunt aliqui quod idem servus, qui ingenuus dimissus fuerat, denuo ad servitium redire non debeat, sed pristino & domino & servitio restitutus fiat iudicaverunt.

De xiv. capitulo legis Salicæ.

III. Si quis ingenuus ancillam alienam in conjugium acceperit, ipsi cum ea in servitio implicetur.

De hoc capite iudicatum est ab omnibus ut si ingenua femina quemlibet servum in conjugium sumpserit, non solum cum ipso servo in servitio permaneat, sed etiam omnes res quas habet, si eas cum parentibus suis divisas tenet, ad dominum cuius servum in conjugium accepit perveniant. Et si cum parentibus suis res paternas vel maternas non divisit, nec alicui quærenti respondere nec cum suis heredibus in rerum paternarum hereditate ultra divisor accedere possit. Similiter & si francus homo alterius ancillam in conjugium sumpserit, sic faciendum esse iudicaverunt.

Item de eodem capitulo.

IV. Si quis uxorem alienam vivo marito tulerit, octo milia denar. qui faciunt solidos ducentos culpabilis iudicetur.

De hoc capitulo iudicatum est ut vivo marito cui eadem uxor contra legem subtrahata fuerat, ab illo qui eam ei iniuste tulerat cum lege reddita fiat suprascripta, id est, ducentis solidis.

De xxvi. capitulo.

V. Si quis puer infra duodecim annos aliquam culpam commiserit, freedus ei non requiratur.

De hoc capitulo iudicatum est ut si infans infra duodecim annos res alterius iniuste sibi usurpaverit, eas, excepto freedo, cum

cum lege sua componat, & ita manniatur sicut ille maniri cui contra legem fecit, & ita à Comite ad mallum suum adducatur sicut ille adduci potest cui contra legem fecit. De hereditate verò paterna vel materna si aliquis eum interpellare voluerit, usque ad spatium duodecim annorum expectare iudicatum est.

VI. Iudicatum est ab omnibus ut si francus homo vel ingenua femina in servitio sponte sua se implicaverit, ut si res suas, dum in libertate sua permanebat, ad Ecclesiam Dei aut cuilibet legibus tradidit, ipse cui traditæ fuerint eas habere & tenere possit. Et si filios vel filias, dum in sua fuit libertate, generavit, ipsi liberi permanent.

De xxxvi. capitulo.

VII. Si quis servus hominem ingenuum occiderit, ipse homicida pro medietate compositionis parentibus hominis occisi tradatur, & aliam medietatem dominus servi se noverit solviturum. Aut si legem intellexerit, poterit se obmallare ut leodem non solvat.

Quia nullum de ecclesiastico aut beneficiario vel alterius persona servo discretionem lex facit, si ita ecclesiastici aut beneficiarii servi sicut liberorum tradi aut dimitti possunt, ad interrogationem Domini Imperatoris reservare voluerunt.

VIII. De xlv. capitulo, id est, Qui viduam in conjugium accipere vult, iudicaverunt omnes ut non ita sicut in lege Salica scriptum est eam accipiat, sed cum

parentorum consensu & voluntate, velut usque nunc antecessores eorum fecerunt, in conjugium sibi eam sumat.

De xlvii. capitulo, De eo qui villam alterius occupaverit.

IX. De hoc capitulo iudicaverunt ut nullus villam aut res alterius migrandi gratia per annos tenere vel possidere possit, sed in quacunque die invasor illarum rerum interpellatus fuerit, aut easdem res quaerenti reddat, aut eas, si potest, juxta legem se defendendo sibi vendicat.

X. De affatomie dixerunt quòd traditio fuisset.

De hoc capitulo iudicatum est ut sicut per longam consuetudinem antecessores eorum facientes habuerunt, ita & omnes qui lege Salica vivunt in antea habeant & faciant.

XI. Et hoc iudicaverunt, ut si servus chartam ingenuitatis adtulerit, si servus ejusdem chartæ auctorem legitimum habere non potuerit, domino servi ipsam chartam falsare liceat.

XII. Et hoc iudicaverunt, ut omnis qui alteri aliquid quaerit, licentiam habeat prius sua testimonia producere contra eum. Et si ille cui quaeritur dixerit quòd legibus teneat ea quæ tenet, & talia sunt testimonia qui hoc veraciter adfirmare possint, iudicaverunt ut hujus rei veritas secundum capitula Domini Imperatoris, quæ prius pro lege tenenda constituit, res veritas comprobetur.

CAPITVLARE QVARTVM ANNI DCCCXIX.

Incipiunt capitula que per se scribenda & ab omnibus observanda sunt.

1. De foreapiis.	6. De mancipiis in villas dominicas confugientibus.
2. De terra tributaria.	7. De forestibus noviter institutis.
3. De beneficiis destructis.	8. De pontibus per diversa loca emendandis.
4. De terra censali.	
5. De novis & decimis.	